

PEADIREKTOR

OTSUS

29.08.2007.a nr 34-KO

Koondumisele nr 22/2007 AS Liviko ja SIA L.I.O.N. & Ko loa andmine

Koondumine

17.08.2007.a esitas AS Liviko esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid AS Liviko ja SIA L.I.O.N. & Ko aktsionärid 13.augustil 2007.a SIA L.I.O.N. & Ko aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab AS Liviko [...]% SIA L.I.O.N. & Ko aktsiatest ning seeläbi 96% nimetatud äriühingu Eesti tütarettevõtja OÜ LionEst osadest.

Tehingu tulemusena omandab AS Liviko valitseva mõju SIA L.I.O.N. & Ko üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 21.08.2007.a üldnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks AS Liviko (edaspidi Liviko) ja SIA L.I.O.N. & Ko (edaspidi Lion).

Liviko kuulub 100%-liselt OÜ-le NG Investeeringud, kellest omakorda kuulub 68,75% OÜ-le NG Kapital. OÜ NG Kapitali osanikeks on võrdsetes osades OÜ-d Sperare, Gotfried, Probus ja Vincere. Liviko peamiseks tegevusalaks on eelkõige kangete alkoholsete jookide tootmine ja turustamine.

Lion on Lätis registreeritud Igors Jevmenovs'ile (56,6%), Aleksandrs Bondarevs'ile (10,07%) ja AS-ile Gild Arbitrage (33,33%) kuuluv peamiselt alkoholsete jookide

hulgimüügiga tegelev ettevõtja. Lion'il on kaks tütarettevõtjat: OÜ LionEst (96%) Eestis ja LION Gerimai UAB (100%) Leedus.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Koondumise osaliste 2006.a käive Eestis oli kokku üle [...] krooni ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas kummalgi nimetatud perioodil 30 miljonit krooni, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osaliste tegevus kattub lahja alkoholi (alkoholi mahuprotsent kuni 22) ja kange alkoholi (alkoholi mahuprotsent üle 22) hulgimüügi kaubaturgudel. Arvestades koondumise osaliste poolt esitatud andmeid 2006.a Eesti lahja alkoholi turumahu kohta 3,5 miljardit krooni, kujuneb Lion'i turuosaks [...] % ning Livikol [...] %, mis kokkuvõttes teeb ühiseks turuosaks [...] %. Sama perioodi kange alkoholi turumahuks on märgitud 2 miljardit krooni, millest tulenevalt on Lion'i turuosaks [...] % ja Livikol [...] %, mis kokku moodustab [...] %.

Lisaks eeltoodule tegeleb Liviko lahja ja kange alkoholi tootmise ja turustamisega. Eesti Konjunkturiinstituudi ja Statistikaameti andmetel oli 2006.a lahja alkoholi tootmise ja turustamise kaubaturu koguseliseks mahuks 180 miljonit liitrit, millest Liviko turustas [...] liitrit, st [...] % turu kogumahust. Kange alkoholi tootmise ja turustamise koguseliseks mahuks oli 2006.a 20,5 miljonit liitrit, millest Liviko osa oli [...] liitrit, moodustades [...] % turu kogumahust.

Arvestades, et antud koondumine ei põhjusta konkurentsiprobleeme, ei ole omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade täpne määratlemine käesoleval juhul vajalik. Võttes aluseks alkoholsete jookide üle-Eestiliselt sarnaseid kauplemistingimusi, on nende käibimise alaks ehk võimalike kaubaturgude geograafiliseks ulatuseks vähemalt kogu Eesti territoorium.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul

tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Antud koondumise puhul on tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 § 8 lg 3 p 2 sätestatud viisil, kuna Liviko tegutseb alkoholi hulгимүүгиле eelneval turul – alkoholi tootmise kaubaturul ning tema individuaalne turuosa nimetatud kaubaturul on [...] %. Koondumise osaliste hinnangul on alkoholi hulгимүүги kaubaturul arvestatav konkurent. Liviko konkurentideks on Altia Eesti [...], Dunkri Kaubandus [...], Onistar [...], Tridens [...], Prike [...]. Arvestades eeltoodut ning ostjate kontsentreerumise tagajärjel tekkinud ostjate mõju- ja läbirääkimisjõudu, ei saa Liviko tegutseda sõltumatult konkurentidest ja ostjatest.

Kuna konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur koondumise tulemusel oluliselt ei muutu, ei tekita ega tugevda koondumine nimetatud kaubaturul turgu valitsevat seisundit. Käesoleva koondumise puhul ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba AS Liviko ja SIA L.I.O.N. & Ko koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu